

Forslag til bærekraftstandard for filmfestivaler

Bærekraftstandarden gjelder for alle filmfestivaler med budsjett på minimum 4 millioner kroner som mottar tilskudd fra NFI i form av driftstilskudd.

Standarden er bygget opp rundt syv tiltaksområder som alle inneholder obligatoriske og frivillige krav.

Målet er å etablere en enhetlig og praktisk ramme for bærekraftig drift av norske filmfestivaler, og med det redusere miljøbelastning og styrke sosial bærekraft.

NFI foreslår at vilkåret om etterlevelse av bærekraftstandarden får virkning fra og med tildelingen av tilskudd for 2027. Det innebærer at rapporteringsplikten på bærekraftstandarden innføres fra og med tildelinger i 2027 med rapporteringsfrist i 2028.

Festivaler som har mottatt tilskudd til drift for 2026 med rapportering i 2027, inviteres til å levere klimaregnskap som en del av rapporteringen. Dersom festivalens klimaregnskap baserer seg på tiltaksområdene i den kommende bærekraftstandarden, vil dette gi viktig innsikt til arbeidet med å vurdere hvordan kravene treffer ulike festivaler og med det bidra til å utvikle standarden og redusere klimagassutslipp.

Festivaler som ikke er omfattet av bærekraftstandarden står fritt til å ta i bruk standarden som et verktøy i sin planlegging og gjennomføring. Dette vil være et viktig bidrag til at hele feltet gradvis kan utvikle seg i en mer bærekraftig retning.

Om bærekraftstandarden

Bærekraftstandarden er bygget opp rundt syv tiltaksområder:

- Generelle krav
- Transport
- Energiforbruk
Innkvartering og bevertning
- Materialer og avfall
- Biologisk mangfold
- Sosial bærekraft

Hvert tiltaksområde består av både obligatoriske og frivillige krav.

De «Generelle kravene» kan ikke fravikes, og innebærer at søkeren må:

- levere selskapets ansvarserklæring
- utnevne en bærekraftsansvarlig
- levere klimabudsjett
- levere klimaregnskap
- levere en sluttrapport

Klimabudsjett og klimaregnskap skal leveres i et Co2-verktøy som må kunne tilpasses kravene i standarden og etterleve GHG-protokollen. GHG protokollen er den mest brukte og

internasjonalt anerkjente standarden for måling, rapportering og styring av klimagassutslipp. Det er opp til søker å bestemme hvilket verktøy som skal benyttes.

Det innføres ikke krav om overholdelse av bestemte Co2-verdier eller eventuelle sanksjoner ved manglende etterlevelse av standarden, før bransjen og forvaltere av tilskuddsordningen har fått mer erfaring og innsikt relatert til ulike festivalers Co2-utslipp.

For de andre tiltaksområdene foreslås det at man samlet kan ha fem avvik fra de obligatoriske kravene. Dersom et krav ikke er relevant eller mulig å levere på, regnes kravet som oppfylt og ikke som et avvik.

Eventuelle avvik kan være knyttet til ulike rammebetingelser og lokale forhold som begrenser tilgangen og muligheten for å levere på kravet.

I tillegg til de obligatoriske kravene, inneholder bærekraftstandarder også frivillige krav. Disse kravene er en oppfordring til en miljømessig bærekraftig gjennomføring av filmfestivalen. Ved å gjennomføre disse kravene, bidrar festivalen effektivt til å redusere klimagassutslipp. Basert på videre evaluering og utvikling, vil det vurderes om frivillige krav skal gjøres obligatoriske.

Selve bærekraftstandarder inkludert sluttrapporten, svares ut i NFIs søknadsportal. Klimabudsjett og -regnskap lastes opp i søknadsportalen.

GENERELLE KRAV

De generelle kravene skal sikre at bærekraft er integrert i planlegging og gjennomføring av filmfestivalen.

G1 Ansvarserklæring

Obligatorisk krav - Kan IKKE fravikes

Festivalen skal forplikte seg til å gjennomføre festivalen etter de krav som gjelder for standarden.

Før festivalen starter skal festivalsjefen og bærekraftansvarlig bekrefte at de vil etterleve kravene i standarden på en hensiktsmessig måte, i planlegging og gjennomføring av festivalen.

Ansvarserklæringen bekreftes i søknadsportalen.

G2 Utpeke bærekraftansvarlig

Obligatorisk krav - Kan IKKE fravikes

Festivalen skal utpeke en person eller et team som har ansvar for rapportering og etterlevelse av kravene i standarden. Formatet er fleksibelt og kan fordeles på flere eksisterende medarbeidere. Personen(e) skal ha ansvar for bærekraft gjennom hele festivalprosessen: fra planlegging til gjennomføring og sluttrapportering.

Navn på bærekraftansvarlig (e) fylles ut i søknadsportalen.

G3 Festivalens klimabudsjett

Obligatorisk krav - Kan IKKE fravikes

Festivalen skal utarbeidet et klimabudsjett for planlagte aktiviteter i gjennomføringen av festivalen. Klimabudsjettet utarbeides i et Co2-verktøy som må være tilpasset kravene i standarden, og etterleve GHG-protokollen. Det er opp til søker å velge verktøy.

Klimabudsjettet lastes opp i søknadsportalen.

G4 Festivalens klimaregnskap

Obligatorisk krav - Kan IKKE fravikes

Når festivalen er over skal det utarbeides et klimaregnskap for de tiltakene som faktisk ble utført under festivalen. Klimaregnskapet utarbeides i et Co2-verktøy som må være tilpasset kravene i standarden og etterleve GHG-protokollen. Det er opp til søker å velge verktøy.

Klimaregnskapet lastes opp i søknadsportalen.

G5 Sluttrapport

Obligatorisk krav - Kan IKKE fravikes

Sluttrapporten er en oppdatert versjon av bærekraftstandarden som er svart ut i søknadsportalen, og dokumenterer hvordan kravene i standarden er oppfylt og hvordan dette gjenspeiles i festivalens klimaregnskap. Sluttrapporten skal forklare og utdype eventuelle avvik.

Sluttrapportene svares ut i søknadsportalen.

TRANSPORT

Transport av mennesker og materiell er blant de største utslippskildene i kulturbransjen og i festivaldrift.

Valg av transportmiddel har stor betydning. Flyreiser har særlig høye utslipp og bør unngås der det finnes alternativer.

Biler, varebiler og minibusser har også betydelige utslipp. Til sammenligning er sykler og elsykler nesten utslippsfrie.

Tog slipper i gjennomsnitt ut opptil 90% mindre enn fly, og er dermed blant de mest miljøvennlige alternativene.

Derfor bør tog, og annen kollektivtransport, lavutslippskjøretøy, sykler og elsykler brukes der det er mulig.

Festivaler som gjennomføres på steder der fly er det mest foretrukne transportmiddel, oppfordres til å fokusere på andre krav/tiltak (obligatoriske- og frivillige krav) som kan bidra til å veie opp for dette avtrykket.

T1 Oppmuntre til klimavennlig transport

Obligatorisk krav

Festivalen skal aktivt oppmuntre publikum, frivillige, ansatte og gjester til å bruke kollektivtransport eller andre bærekraftige transportalternativer (sykkel, gange, elsykkel) når dette er mulig.

Svares ut i søknadsportalen.

T2 Ingen flyreiser hvis tog tar < 5 timer

Obligatorisk krav

Fly skal ikke benyttes der en tilsvarende togtur, buss, bil, eller ferge tar under fem timer - forutsatt at disse transportmulighetene finnes som reelt alternativ. Private fly skal ikke benyttes under noen omstendighet.

Kravet inkluderer:

- reiser for festivalteamet
- reiser for inviterte gjester der festivalen dekker reisen

Unntak: Dersom andre transportmuligheter ikke finnes som reisealternativ, skal kravet registreres som N/A, i tråd med standardens regler.

Svares ut i søknadsportalen, og registreres i klimabudsjettet / -regnskapet.

T3 Lavutslippskjøretøy

Obligatorisk krav

Minst én av to personbiler (50%) som festivalen eier, leier eller disponerer til festivaldrift (transport av ansatte, frivillige, gjester, utstyr eller leverandørkoordinering) skal være en lavutslippsbil med redusert CO₂-ekvivalent avtrykk og/eller lave utslipp av partikler og nitrogenoksider.

Dette inkluderer:

- helelektriske biler (fortrinnsvis ladet med grønn energi)
- CNG-kjøretøy*) (helst med bio-CNG)
- hybridbiler (klassiske hybrider og plug-in hybrider, hvor sistnevnte primært skal bruke elektrisk modus)

*) CNG = alternativt drivstoff med lavere utslipp enn tradisjonelle fossile drivstoff.

Kravet gjelder kun kjøretøy som brukes i festivaldriften. Kjøretøy som kun inngår i kunstnerisk uttrykk, markedsføring eller visuelle installasjoner omfattes ikke.

Svares ut i søknadsportalen og registreres i klimabudsjettet / -regnskapet.

T4 Bruk av lavutslipps varebiler, minibusser og små lastebiler

Obligatorisk krav

Minst én av tre (1/3) varebiler, minibusser eller små lastebiler som festivalen eier, leier eller disponerer, skal være et lavutslippskjøretøy med reduserte CO₂-ekvivalente utslipp og/eller lave partikkel- og nitrogenoksidutslipp.

Dette inkluderer:

- helelektriske varebiler og minibusser (fortrinnsvis ladet med grønn energi)
- CNG-baserte kjøretøy (helst drevet med bio-CNG)
- hybrider (inkludert plug-in, som primært bør brukes elektrisk)

Svares ut i søknadsportalen og registreres i klimabudsjettet / -regnskapet.

T5 Bruk av lavutslipps lastebiler over 7,5 tonn

Frivillig krav

Minst én av fire (¼) lastebiler over 7,5 tonn som festivalen eier, leier eller disponerer i forbindelse med festivaldriften, bør være et lavutslippskjøretøy med redusert CO₂-ekvivalent avtrykk og/eller lave utslipp av partikler og nitrogenoksider.

Lavutslippslastebiler omfatter:

- helelektriske lastebiler (fortrinnsvis med grønn energi)
- CNG-baserte lastebiler (helst bio-CNG)
- hybridlastebiler (klassisk hybrid eller plug-in hybrid, brukt primært elektrisk)

Svares ut i søknadsportalen og registreres i klimabudsjettet / -regnskapet.

T6: Kun diesekjøretøy med EURO 6-standard

Obligatorisk krav

Dersom festivalen bruker diesekjøretøy, skal disse oppfylle EURO 6-standarden*) for utslipp. Dette kravet gjelder uavhengig av om kjøretøyene er eid av festivalen, leid inn eller levert av tekniske tjenesteleverandører.

*) EURO 6 er EUs utslippsstandard for både bensin- og dieselerbiler og trådte i kraft i 2014–2015.

Unntak: Kjøretøy som har spesialisert teknisk utstyr eller betydelige spesialtilpasninger kan unntas dersom EURO-6-kompatible alternativer ikke finnes.

Merknad: Den sikreste måten er å sjekke utslippklassen (EURO 6) i bilens vognkort. De aller fleste dieselerbiler som er produsert og solgt som nye etter 1. januar 2015, er EURO 6.

Svares ut i søknadsportalen og registreres i klimabudsjettet / -regnskapet.

ENERGIFORBRUK

Overgangen til mer klimavennlige energiløsninger er en av de raskeste og mest effektive måtene å redusere CO₂-ekvivalente utslipp på i arrangement- og kultursektoren.

Derfor skal festivalen, så langt det lar seg gjøre, benytte strøm fra strømmettet fremfor dieselaggregater. Dieselaggregater har høye utslipp av både CO₂, NO_x og partikler og bør kun brukes der det ikke finnes andre løsninger.

I Norge, der majoriteten av strømmen allerede er fornybar, anses norsk nettkraft som standard for «grønn energi». Det er derfor ikke et krav at festivaler dokumenterer kjøp av egen «grønn strøm».

E1: Strøm fra strømmettet i festivaladministrasjonen

Obligatorisk krav

Festivalens administrasjonslokaler (kontorer, produksjonskontor og lignende) skal bruke strøm fra det ordinære strømmettet.

Svares ut i søknadsportalen.

E2: Strøm fra strømmettet på alle festivalarenaer

Obligatorisk krav

Alle arenaer festivalen benytter (herunder kinoer, scener, kulturhus, visningsrom og andre faste lokaler) skal, der det er tilgjengelig, bruke strøm fra det ordinære strømmettet.

Svares ut i søknadsportalen.

E3 - Strøm fra strømmettet på midlertidige festivalområder

Obligatorisk krav

For midlertidige festivalområder (midlertidige visningssteder, kontorer, telt, utendørs scener osv.) bør festivalen bruke strøm fra strømmettet når det er mulig. Dette er ofte avhengig av kapasitet, tilkoblingsmuligheter eller avtaler med grunneier eller kommune.

Svares ut i søknadsportalen.

E4: Bruk av generatorer

Obligatorisk krav

Festivalen skal som hovedregel ikke bruke dieselgeneratorer.

Generatorer er kun tillatt dersom strømmettet ikke er tilgjengelig innenfor en radius på ca. 100 meter eller teknisk tilkobling ikke er mulig. Eksempler på relevante situasjoner:

- utendørs visninger
- mobile installasjoner
- scener uten fast strømtilkobling

Svares ut i søknadsportalen.

E5 – Tidsbegrensning for bruk av dieselgeneratorer

Frivillig krav

Dersom dieselgeneratorer må benyttes (under kriteriene i E4), bør de ikke brukes på samme sted i mer enn tre påfølgende dager. Unntak skal begrunnes.

Svares ut i søknadsportalen.

E6 – Diesellaggregater med høy miljøstandard (Stage V)

Frivillig krav

Dersom festivalen benytter diesellaggregater, bør disse så langt som mulig:

- oppfylle Stage V-utslippsstandard være utstyrt med partikkelfilter ikke bruke fyringsolje som drivstoff Dersom slike aggregater ikke finnes tilgjengelig i markedet, bør festivalen:
- benytte hybridløsninger eller aggregater som kan kjøres på sertifiserte avanserte biodrivstoff / HVO2 "second-generation fuels" *)biodiesel laget ved at fett / olje behandlet med hydrogen under høyt trykk. Resultatet blir et drivstoff som kjemisk ligner vanlig diesel.Svares ut i søknadsportalen.

E7: Effektstyring ved bruk av flere aggregater

Frivillig krav

Dersom flere diesellaggregater må brukes samtidig på én lokasjon, anbefales det å ta i bruk et energioptimaliserende styringssystem (power grid management). Dette kan redusere:

- unødvendig belastning drivstoffbruk / utslipp og kostnader støy Svares ut i søknadsportalen

Overnatting som dekkes av festivalen kan utgjøre en betydelig del av festivalens totale klimaavtrykk. Overnatting på hoteller har vanligvis høyere utslipp per person per natt enn overnatting i leiligheter, hybler eller andre husholdninger. Utslipp fra hotellopphold kan imidlertid reduseres betydelig dersom hotellet har tydelige miljøtiltak og arbeider systematisk med energi, avfall, vann og mat. Derfor anbefales det at festivalen, når den bestiller overnatting til ansatte, frivillige eller inviterte gjester, velger miljøsertifiserte hoteller når dette er tilgjengelig.

I tillegg vil overnatting nær festivalens arenaer redusere behovet for transport og dermed også festivalens totale utslipp.

Mat/servering er en utslippsfaktor. Produksjon av kjøtt kan gi høye utslipp, og globale matsystemer bidrar betydelig til CO₂- utslipp ved produksjon, transport, gjødselbruk og plantevernmidler. Ved å redusere bruken av animalske produkter produsert og fraktet som beskrevet her, og øke bruken av lokalt produserte råvarer, kan festivalen bidra til å redusere miljøbelastningen.

A1: 50 % miljøvennlig overnatting

Obligatorisk krav

Minst 50 % av overnattingsdøgnene som festivalen betaler for (ansatte, frivillige, gjester) skal være i:

- leiligheter, hybler eller lignende selvhusholdsløsninger eller hoteller med dokumenterte og anerkjente miljøtiltak **Distanse:** Der slike alternativer finnes innen rimelig avstand fra festivalens arenaer (ca. 15 km), skal festivalen prioritere disse.

“Hoteller med anerkjente miljøtiltak” vil si hoteller som tilbyr minst følgende praksiser:

- strøm fra strømmettet (i Norge automatisk lavutslipp) energisparende tiltak i oppvarming og kjøling vannbesparende tiltak system for avfallssortering Svares ut i søknadsportalen og registreres i klimabudsjettet / -regnskapet.

A2: Vegetarbasert servering (minst 50 %)

Obligatorisk krav

Minst 50 % av måltidene festivalen finansierer (for ansatte, frivillige, gjester og arrangementer) skal være sjømat eller vegetariske retter.

Dette kan organiseres på flere måter:

- vegetar eventuelt sjømat som standardvalg, kjøtt som tillegg vegetaralternativer eller sjømat for alle interne måltider buffeter der majoriteten av rettene er plantebaserte Svares ut i søknadsportalen og registreres i klimabudsjettet / -regnskapet.

A3: Lokalt produsert eller økologisk mat

Frivillig krav

Det anbefales at minst 50 % av maten festivalen serverer eller bestiller er:

- økologisk og/eller norsk produsert Dette bidrar til å redusere transportrelaterte utslipp og støtter lokale produsenter. Festivaler med begrenset tilgang til lokale leverandører kan bruke NA eller beskrive eventuelle avvik.

Svares ut i søknadsportalen og registreres i klimabudsjettet / -regnskapet.

A4: Informasjon om serveringsvalg

Obligatorisk krav

Festivalen skal i forkant informere ansatte, frivillige og gjester om festivalens miljøorienterte matvalg. Hensikten er at alle involverte forstår festivalens retningslinjer for matservering, inkludert vegetarandelen og fokuset på lokale råvarer.

Informasjonen kan gis via:

- frivillighets-/ansattmanual
- e-postutsendelser
- informasjonsmøter
- nettsider eller interne portaler

Svares ut i søknadsportalen.

A5: Bruk av engangsservice

Obligatorisk krav

Engangsservice som ikke er miljøvennlig, bærekraftig eller komposterbart, bør ikke brukes under festivalen. Dette inkluderer: tallerkener bestikk, kopper, engangsflasker og andre engangsartikler i plast, papp eller bionedbrytbare varianter

Unntak er tilgjengelighet, pålagte hygieneregler (f.eks. ved kommunale smittevernkrav). Unntak skal dokumenteres.

Svares ut i søknadsportalen og registreres i klimabudsjettet / -regnskapet.

A6 – Etterspørselsstyrt servering (reduksjon av matsvinn)

Obligatorisk krav

Festivalen bør planlegge og servere mat basert på reelt behov for å unngå matsvinn. Dette kan omfatte:

- registrering av måltidsbehov i forkant
- fleksible buffeter i stedet for ferdig porsjonerte måltider
- tilpasning av mengder basert på erfaringstall
- samarbeid med leverandører om små batcher / refill-system Tiltaket følger intensjonen om å redusere matsvinn på en mest mulig praktisk måte for festivaldrift.

Svares ut i søknadsportalen.

MATERIALER & AVFALL

Produksjon og deponering av materialer brukt i scene- og dekorinstallasjoner, stands, bannere, utsmykning og temporære festivalstrukturer kan kreve bruk av naturressurser og generere betydelige utslipp. Dette gjelder særlig når materialer kun brukes én gang.

Dette tiltaksområde støtter en sirkulær økonomi og reduserer festivalens samlede klimaavtrykk. For å redusere miljøbelastningen fra festivaldrift skal festivalen:

- gjenbruke materialer der dette er mulig
- prioritere bruk av resirkulerte og miljøvennlige materialer
- gjøre bevisste materialvalg i planlegging og innkjøp
- sikre gode rutiner for avfallssortering

M1: Gjenbruk av materiell (dekor, stands, skilt, teknikk, profilering)

Obligatorisk krav

Festivalen bør gjenbruke materiell så langt det lar seg gjøre. Nye materialer til dekor, stands og produksjonsstruktur bør utgjøre mindre enn 50 % av totalmaterialet som brukes.

Dette kan gjøres gjennom:

- lager og intern gjenbruk
- leie- og utlånsordninger
- samarbeid med andre festivaler
- kjøp av brukt utstyr (second-hand)
- redesign eller oppsirkulering av eksisterende materiell
- ikke trykke år eller datoer på materiell

Svares ut i søknadsportalen og registreres i klimabudsjettet / -regnskapet.

M2: Ingen engangsbatterier

Obligatorisk krav

Engangsbatterier bør ikke benyttes i festivalens drift. Festivalen skal bruke oppladbare batterier i størst mulig utstrekning og sørge for at disse gjenvinnes når de kasseres.

Dette kravet gjelder:

- teknisk utstyr
- kommunikasjonsutstyr
- internt utstyr i administrasjon
- frivillig- og stabsmateriell
- alt som driftes av festivalen i festivalsammenheng

Tillatt unntak: svært små batterier til in-ear/monitor-systemer der oppladbare alternativer ikke finnes, eller erfaring viser at de ikke er pålitelige nok.

Svares ut i søknadsportalen og registreres i klimabudsjettet / -regnskapet.

M3: Alt nytt treverk skal være FSC- eller PEFC-sertifisert

Obligatorisk krav

Dersom festivalen kjøper inn nytt treverk eller nye trekompositter til stands, dekor, installasjoner, midlertidige bygg eller annet materiell, skal dette komme fra bærekraftig skogbruk og være merket med FSC*) eller PEFC*). Dette gjelder ikke brukt, gjenbrukt eller redesign-materiale.

*) Internasjonale sertifiseringsordninger for bærekraftig skogbruk.

Svares ut i søknadsportalen og registreres i klimabudsjettet / -regnskapet.

M4: Unngå materialer med problematiske stoffer eller opprinnelse

Frivillig krav

Festivalen bør unngå materialer som inneholder stoffer som er skadelige for miljø, helse eller sikkerhet. Dette gjelder spesielt materialer som er vanskelige eller umulige å gjenvinne.

Eksempler på stoffer og materialer som bør unngås:

- formaldehyd (f.eks. i enkelte trekompositter)
- PVC og andre klorbaserte plasttyper
- løsemiddelbaserte produkter (maling, lim og spray)
- polystyren (isopor) og andre plasttyper som er vanskelig å gjenvinne
- isocyanater (f.eks. spray-skum)
- halogenerte brannhemmere
- PFAS (f.eks. impregnering, brannsikre tekstiler)
- nanopartikler (f.eks. nanosølv)
- tungmetaller i pigmenter eller fargestoffer
- allergifremkallende konserveringsmidler (som MI)
- hormonforstyrrende stoffer eller kjemikalier som er forbudt i EU/EØS

Festivalen bør så langt mulig velge materialer som er Svanemerket, EU Ecolabel eller tilsvarende.

Svares ut i søknadsportalen og registreres i klimabudsjettet / -regnskapet.

M5: Materialer skal kunne separeres for resirkulering

Frivillig krav

Materialer bør settes sammen på en måte som gjør det lett å demontere og skille dem i hovedmaterialer ved avfallshåndtering. Dette støtter sirkulær økonomi og reduserer utslipp fra avfall.

For materiell som ikke gjenbrukes, skal festivalen sørge for at:

- dekor, stands, skilt og installasjoner tas fra hverandre
- materialene skilles i tre, metall, plast, tekstil m.m.
- avfallet sendes til riktige gjenvinningsstrømmer

Svares ut i søknadsportalen.

M6: Gjenbruk av klær og tekstiler

Obligatorisk krav

For alle nødvendige profileringsklær og andre tekstiler skal festivalen gjøre en reell vurdering av gjenbruk først, før man kjøper nytt. Festivalen bør også unngå "fast fashion" og lavkvalitets tekstiler som raskt må kastes.

Dette omfatter:

- bruk av eksisterende lager
- innkjøp fra bruktbutikker, utleie eller second-hand
- deling mellom festivaler, institusjoner eller samarbeidspartnere

Tillegg: Når det er relevant kan frivillige, medarbeidere eller talspersoner bruke egne klær for å unngå unødvendige innkjøp. Vurder vester eller annet som kan deles og brukes over tøy.

Svares ut i søknadsportalen og registreres i klimabudsjettet / -regnskapet.

M7: Unngå engangsplast

Frivillig krav

Plastartikler som kun brukes én gang bør unngås i alle deler av festivalen. Dette gjelder særlig:

- engangsplastposer
- plastinnpakning
- engangsflasker

Svares ut i søknadsportalen og registreres i klimabudsjettet / -regnskapet.

M8: Foretrukket bruk av materialer med >50 % resirkulert innhold

Frivillig krav

Festivalen bør, der det er mulig, velge materialer som består av mer enn 50 % resirkulert råstoff. Dette støtter sirkulær materialflyt. Dette kan gjelde:

- plakater, trykksaker
- tekstiler
- tepper / løpere
- dekor

Svares ut i søknadsportalen og registreres i klimabudsjettet / -regnskapet.

M9: Papir med minst 90 % resirkulert fiber

Obligatorisk krav

Når festivalen bruker papir, skal dette være:

- resirkulert papir med minst 90 % returfiber, *og/eller*
- papir med anerkjent miljømerking (Svanemerket, EU Ecolabel)

Dette gjelder alt forbrukspapir:

- kopi- og printpapir
- programmer
- servietter
- toalettpapir

- tørkepapir
- konvolutter osv.

Unntak: situasjoner der 100 % farge- eller lysfasthet er teknisk nødvendig i kunstnerisk arbeid

Svares ut i søknadsportalen og registreres i klimabudsjettet / -regnskapet.

M10: Krav om avfallssortering

Obligatorisk krav

Alt avfall som oppstår på festivalens arenaer, kontorer, utendørsområder og midlertidige installasjoner skal som minimum kildesorteres i følgende fraksjoner: organisk avfall (matavfall), glass og papir.

Svares ut i søknadsportalen og registreres i klimabudsjettet / -regnskapet.

BIOLOGISK MANGFOLD

B1 Beskyttelse av natur og økosystemer

Obligatorisk krav

Dersom festivalen arrangerer visninger, aktiviteter, installasjoner, stands eller andre tiltak i beskyttede områder eller sårbare naturmiljøer, skal det utarbeides en plan for naturbeskyttelse før tiltaket gjennomføres.

Kravet gjelder ved bruk av områder som for eksempel:

- naturreservat
- landskapsvernområder
- nasjonalparker
- friluftsområder med særskilte restriksjoner
- verneområder etter norsk lov (inkl. fuglereservater)
- Natura 2000-områder (der det er relevant i nordisk samarbeid)
- sårbare økosystemer, som myrområder, strandsoner, våtmarker, fjellvegetasjon, breområder, elvebredder eller andre økologisk utsatte lokaliteter

Planen skal etter behov inneholde:

- oversikt over nødvendige beskyttelsestiltak
- tiltak for å unngå skader på:
  - vegetasjon (inkl. gressdekke, røtter og undervegetasjon)
  - jord- og torvlag
  - trær og busker
  - biologiske strukturer i området
- tiltak for å forhindre skader på:

- bygging av midlertidige strukturer
- teknisk utstyr
- kabler, lys, rigging, stoler og scener
- transport, kjøretøy eller tunge installasjoner
- brann, kjemikalier, maling eller søl
- eventuelle rutiner for håndtering av avfall og renhold under og etter arrangementet
- markering eller sikring av stier, soner og buffersoner slik at publikum og ansatte holder seg til godkjente områder

Hvis dyr er involvert (f.eks. arrangementer med husdyr eller spesielle innslag):

- markeringstiltak mot tråkk- og slitasjeskader
- rutiner for håndtering av avføring og biologisk materiale
- beskyttelse av vegetasjon mot beiting

Festivalen skal også sikre at alle involverte parter (ansatte, frivillige, leverandører, underleverandører, samarbeidspartnere, innleide aktører) blir informert om beskyttelsestiltakene og følger dem.

Svares ut i søknadsportalen

SOSIAL BÆREKRAFT

Sosial bærekraft handler om hvordan festivalen behandler mennesker: ansatte, frivillige, publikum, gjester, partnere og lokalsamfunn. Det handler om rettferdighet, inkludering, sikkerhet, mangfold, representasjon og arbeidsforhold.

Dette er inkludert i standarden for å gi festivalene muligheten til å fremheve innsatsen som ikke fanges i klimaregnskapet, men som likevel skaper stor samfunnsverdi.

Når vi inkluderer dette i den norske festivalstandard, ligger fokuset på tre nivåer:

- **Internt:** ansatte, frivillige, arbeidsforhold, trygghet
- **Programmet:** hvem får plass, hvem representeres
- **Eksternt:** relasjonen til lokalsamfunnet, samarbeidspartnere og publikum

Hvorfor er sosial bærekraft viktig for filmfestivaler? Festivaler er samfunnsaktører: de former fortellinger, meninger og kulturer. Derfor har festivalene også et ansvar for:

- hvordan de representerer ulike grupper
- hvem de inviterer og inkluderer
- hvordan de bidrar til et mangfoldig kulturliv
- hvordan de engasjerer det lokalsamfunnet de befinner seg

S1 Arbeidsforhold

Obligatorisk krav

Festivalen skal følge gjeldende lover og regler knyttet til:

- arbeidsmiljø
- arbeidstid
- HMS
- tariffavtaler der dette gjelder
- lønn og godtgjørelser for ansatte og innleid personell

Dette gjelder både fast ansatte, midlertidige ansatte og innleide arbeidere i festivalperioden. Formålet er å sikre trygge, rettferdige og forsvarlige arbeidsvilkår for alle.

Svares ut i søknadsportalen.

S2 Likestilling og kjønnsbalanse

Obligatorisk krav

Festivalen skal ha en praksis eller policy for å sikre kjønnsbalanse i:

- organisasjonen
- panelsamtaler og gjestelister
- lederroller og beslutningsprosesser

Dette handler ikke om kvoter, men om en tydelig bevissthet og praksis for lik representasjon der det er relevant.

Svares ut i søknadsportalen.

S3 Mangfold og inkludering

Obligatorisk krav

Festivalen skal ha tiltak som fremmer inkludering av:

- ulike etniske grupper
- religiøse grupper
- LHBTQIA+-miljøet
- personer fra andre underrepresenterte grupper

Tiltaket kan være fra en mangfoldpolicy til konkrete programmeringsgrep eller interne rutiner for inkludering. Dette handler ikke om kvoter, men om en tydelig bevissthet og praksis for lik representasjon der det er relevant.

Svares ut i søknadsportalen

S4 Tilgjengelighet (universell utforming)

Obligatorisk krav

Festivalen skal sikre god tilgjengelighet for personer med funksjonsnedsettelse gjennom:

- universell utforming av arenaer (i den grad lokasjonen tillater det)
- informasjon om tilgjengelighet på nettsider og i program
- ordning for ledsagere
- løsninger for publikum med syns- bevegelse eller hørselsnedsettelse Dette inkluderer både fysisk tilgjengelighet og digital tilgjengelighet.

Svares ut i søknadsportalen

S5 Antidiskriminering

Obligatorisk krav

Festivalen skal ha retningslinjer og rutiner for å forebygge og håndtere:

- diskriminering
- trakassering
- hatefulle ytringer
- uønskede hendelser

Dette omfatter både ansatte, frivillige, gjester og publikum. Eksempler:

- etiske retningslinjer
- varslingsrutiner
- kontaktperson/ombud under festivalen

Svares ut i søknadsportalen

S6 Samfunnsengasjement og lokal forankring

Obligatorisk krav

Festivalen skal ha et aktivt forhold til sitt lokalsamfunn gjennom samarbeid eksempelvis med:

- lokale kulturaktører
- skoler, universiteter og organisasjoner
- næringsliv
- frivillighet og sivilsamfunn

Dette tydeliggjør festivalens rolle som samfunnsaktør og styrker lokal relevans. Eksempler:

- skolevisninger
- samarbeidsprosjekter med kommunen
- åpne og gratis arrangementer

Svares ut med i søknadsportalen

S7 Bruk av lokale leverandører

Frivillig krav

Festivalen oppfordres til å bruke lokale leverandører der det er mulig, for å:

- støtte lokalt næringsliv
- redusere transportutslipp
- bidra til lokal verdiskaping

Eksempler:

- lokale matleverandører
- lokale teknikere eller håndverkere
- samarbeid med lokale produsenter

Svares ut i søknadsportalen

S8 Opplæring i bærekraft

Obligatorisk krav

Festivalen skal gi en kort bærekraftintroduksjon til ansatte, frivillige og eventuelt partnere som arbeider med festivalen

Formålet er at alle skal kjenne festivalens bærekraftiltak, inkludert: avfallssortering, transportanbefalinger, sosial bærekraft-policyer, etiske retningslinjer

Eksempler: frivillig opplæringsmanual, opplæringsvideo, intro ved oppstart

Svares ut i søknadsportalen